

Anonymiserad version

Översättning

C-659/20 - 1

Mål C-659/20

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

4 december 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Nejvyšší správní soud (Republiken Tjeckien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

25 november 2020

Klagande:

ET

Motpart:

Ministerstvo životního prostředí

Beslut

Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen, Tjeckien) ... har i det mål som anhängiggjorts av klaganden: **ET**, med hemvist i ... Hradec Králové, ... mot motparten, **Ministerstvo životního prostředí** (miljöministeriet, Republiken Tjeckien), med säte i ... Prag 10, med överklagande av motpartens beslut av den 7 november 2016, målnummer 1329/550/16-Ba, ... inom ramen för klagandens överklagande av den dom som meddelats av Krajský soud v Hradci Králové (Regionala domstolen i Hradec Králové, Republiken Tjeckien) den 30 maj 2018, målnummer 30 A 37/2017-35,

fattat följande beslut:

- I. Följande frågor **ställs** till Europeiska unionens domstol:
 1. **Omfattar ”avelsbestånd” i den mening som avses i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 av den 4 maj 2006 om närmare**

föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem exemplar som är föräldrar till exemplar som avlats av en viss uppfödare, trots att denna aldrig ägt eller innehåft dem?

2. Om svaret på den första frågan är att föräldraexemplar inte ingår i avelsbeståndet, har då de behöriga myndigheterna, när de undersöker huruvida villkoret i artikel 54.2 i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 om anskaffande av avelsbestånd i enlighet med lagstiftningen och på ett sätt som inte inverkar menligt på överlevnaden av de levande exemplaren i vilt tillstånd är uppfyllt, befogenhet att kontrollera ursprunget för dessa föräldraexemplar och på den grunden bedöma om avelsbeståndet har anskaffats i enlighet med principerna i artikel 54.2 i den förordningen?
3. Kan, vid prövningen av huruvida villkoret i artikel 54.2 i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 om anskaffande av avelsbestånd i enlighet med lagstiftningen och på ett sätt som inte inverkar menligt på överlevnaden av de levande exemplaren i vilt tillstånd är uppfyllt, andra omständigheter i det enskilda fallet beaktas (bland annat god tro vid övertagandet av exemplar och berättigade förväntningar på att det kommer att vara möjligt att bedriva handel med deras eventuella avkomma och, eventuellt, även mindre ingripande lagbestämmelser i Republiken Tjeckien före anslutningen till Europeiska unionen)?

...

[orig. s. 2] Skäl

I. Saken i målet vid den nationella domstolen

[1] Klaganden föder upp papegojor. Inom ramen för denna verksamhet ansökte klaganden den 21 januari 2015 om undantag från förbudet mot handel med fem exemplar av papegojan Ara hyacintara (*Anodorhynchus hyacinthus*) födda år 2014 i klagandens avelsanläggning. På grundval av den vetenskapliga myndighetens ståndpunkt avslög den administrativa myndigheten klagandens begäran.

[2] Inom ramen för förfarandet om beviljande av undantag konstaterade den administrativa myndigheten och den vetenskapliga myndigheten följande beträffande ursprunget för de papegojor som klagandens ansökan avser. FU importerade mor- och farföräldrarna till dessa papegojor till Republiken Tjeckien i juni 1993 under ovanliga omständigheter. En medborgare från Uruguay förde med sig dessa och andra papegojor till Bratislava, varifrån han tillsammans med FU färdades med bil till Republiken Tjeckien. Vid gränsen stoppades fordonet oväntat

av tulltjänstemän, varefter FU, genom förvaltningsbeslut, fråntogs mor- och farföräldraparet. Detta förvaltningsbeslut upphävdes emellertid av Vrchní soud v Praze (Prags överdomstol, Republiken Tjeckien) år 1996. Den administrativa myndigheten avskrev därefter förfarandet och återlämnade papegojorna till FU. Detta par som var far- och morföräldrar lånades vid ett senare tillfälle ut till GV som ur detta par år 2000 födde upp ett par som var föräldrar. Det rör sig om syskon från en kull (det par som var mor- och farföräldrar återlämnades till FU efter att avkomman hade fötts upp, som därefter överlämnade dem till djurparken i Zlín). Klaganden förvärvade det par som var föräldrar från GV (i den administrativa dokumentationen har inte det civilrättsliga förvärvet fastställts, men giltigheten av övergången av äganderätten har inte på något sätt ifrågasatts).

[3] Den vetenskapliga myndigheten ansåg att klagandes förvärv av papegojor år 2000 utgjorde ett anskaffande av avelsbestånd och prövade huruvida det därigenom inte hade skett något åsidosättande av bland annat artikel 54.2 i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 om närmare föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem enligt vilken avelsbeståndet ska ”[anskaffas] i enlighet med på förvärvsdagen tillämplig lagstiftning och på ett sätt som inte inverkat menligt på de berörda arternas överlevnad i vilt tillstånd.” Vid prövningen av huruvida dessa villkor var uppfyllda anförde den vetenskapliga myndigheten att den inte var övertygad om att beståndet hade anskaffats i enlighet med lagen och medgav således inte undantag, eftersom registreringsbevisen för exemplaren som var mor- och farföräldrar från år 1998 innehöll flera oegentligheter, i synnerhet motsvarade år 1996 som angavs som förvärvsår [för exemplaren] inte den kod som angetts på registreringsbevisen, eftersom denna kod endast tilldelas exemplar som förvärvats före år 1992 och dessutom innehöll dessa intyg inte någon information om exemplarens ursprung. Den vetenskapliga myndigheten tillade att den i flera andra fall redan hade framfört invändningar mot beviljandet av undantag för avkomma från samma mor- och farföräldrapar.

[4] Den administrativa myndigheten grundade sitt beslut på den vetenskapliga myndighetens ovannämnda ståndpunkt och medgav inte undantag. Klaganden överklagade det beslutet. Klaganden hävdade bland annat att en felaktig definition av avelsbestånd hade antagits. Enligt klaganden består avelsbeståndet uteslutande av föräldrapar och avkomma, dessutom borde den administrativa myndigheten överhuvudtaget inte ha undersökt mor- och farföräldrarnas ursprung. Den överprövande förvaltningsinstansen (som enligt nationell rätt är motpart) godtog inte denna argumentation. Den ansåg att avgörande vid bedömningen av det sätt på vilket ett avelsbestånd hade anskaffats är hur det första avelsparet förvärvats. Klaganden har aldrig angett dess ursprung och ett undantag kunde därför inte medges.

[5] Klaganden överklagade därefter motpartens beslut till Krajský soud v Hradci Králové (Regionala domstolen i Hradec Králové).

[6] Den regionala domstolen ogillade talan. Den konstaterade inledningsvis att handeln med papegojor av arten *Anodorhynchus* är förbjuden och endast kan tillåtas i undantagsfall. Villkoren för beviljande av undantag [från förbud mot handel] anges i artikel 54 i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006. Dessa villkor måste vara **[orig. s. 3]** kumulativt uppfyllda och den sökande måste övertyga den administrativa myndigheten om att dessa villkor är uppfyllda, vilket innebär att de faktiska och de rättsliga omständigheterna ska vara fastställda med säkerhet. I förevarande fall var det fråga om villkoret i artikel 54.2 i denna förordning, enligt vilket sökanden ska bevisa att 1) avelsbeståndet anskaffades i enlighet med på förvärvsdagen tillämplig lagstiftning och 2) ... på ett sätt som inte inverkat menligt på de berörda arternas överlevnad i vilt tillstånd. Enligt den regionala domstolen uppfyllde klaganden inte något av dessa två kumulativa villkor, eftersom mor- och farföräldraparet, enligt den administrativa myndighetens omfattande konstateranden, importerats till Republiken Tjeckien i juni 1993 under helt ovanliga omständigheter. Vid den tidpunkten gällde redan CITES-konventionen i Republiken Tjeckien (Tjeckiska och Slovakiska federativa republiken anslöt sig till konventionen den 18 maj 1992) som införlivades med den nationella rättsordningen från den 1 juni 1992 genom zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (lag nr 114/1992 om skydd av miljö och landskap), men från den 1 april 1997 genom zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů (lag nr 16/1997 om villkoren för import och export av hotade arter). Mot bakgrund av bestämmelserna om genomförande av CITES-konventionen är det således tillåtet att granska avelsbeståndets ursprung fram till mor- och farföräldraparet. Avelsbeståndet i den mening som avses i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 består således av samtliga tre generationer, eftersom det här rör sig om djur som används för fortplantningsändamål hos en uppfödare i Republiken Tjeckien.

[7] Klaganden överklagade den regionala domstolens dom till Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen). Klaganden anser att den regionala domstolens rättsliga uppfattning är felaktig vad gäller den omständigheten att avelsbeståndet består av nämnda exemplar, deras föräldrar och deras mor- och farföräldrar, eftersom det rör sig om djur som används för fortplantningsändamål hos en uppfödare i Tjeckien. Mot denna bakgrund fann domstolen att de administrativa myndigheterna hade rätt att kräva bevis för mor- och farföräldrarnas ursprung. Enligt klaganden medför en sådan tolkning en oproportionerlig bevisbörda för klaganden. Framför allt är den emellertid felaktig, eftersom ett avelsbestånd i den mening som avses i nämnda förordning avser alla djur som används för fortplantningsändamål hos klaganden (och således inte deras förfäder från andra avelsanläggningar, eventuellt från andra uppfödare, mor- och farföräldrar är sådana förfäder). Klaganden har dragit denna slutsats av artikel 1.3 i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006, enligt vilken ”avelsbestånd [avser] alla djur som används för fortplantningsändamål hos en uppfödare.” Enligt klaganden kan alla avelsanläggningar i Republiken Tjeckien betraktas som en avelsanläggning som avses i denna definition, men alltid enbart en enda konkret. Klaganden har själv förvärvat föräldraparet lagligen, vilket innebär att klagandens

äganderätt och berättigade förväntningar har åsidosatts på ett oproportionerligt sätt.

[8] I sitt yttrande över överklagandet bestred motparten klagandens slutsatser avseende tolkningen av begreppet avelsbestånd. Motparten framhöll ordalydelsen i artikel 54.2 i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006, i vilken ordet ”anskaffade” av ett avelsbestånd används i enlighet med de bestämmelser som gällde vid den berörda tidpunkten. Begreppet anskaffade hänför sig således uttryckligen till förfluten tid och anknyter klart till början av avelslinjen. Eftersom mor- och farföräldrarna till de papegojor som klagandens ansökan avsåg med stor sannolikhet hade förvärvats olagligen, kunde den administrativa myndigheten, efter samråd med den vetenskapliga myndigheten, inte vara övertygad om att avelsbeståndet hade anskaffats på ett rättsenligt sätt. Motparten uppgav dessutom att definitionen av beståndet var av underordnad betydelse och att en det sätt på vilket beståndet anskaffats skulle ges en grundläggande betydelse.

[9] Vad gäller bevisbördan har motparten dessutom framhållit det allmänna förbudet mot handel med dessa djur. Varje undantag från detta förbud ska därför tolkas restriktivt. Ägaren är inte skyldig att för avel bevisa mor- och farföräldrarnas ursprung. Denna skyldighet uppkommer först när den avser att bedriva handel med kommande generationer. Avgörande för beviljande av undantag är den vetenskapliga myndighetens ståndpunkt som enligt etablerad praxis undersöker mor- och farföräldrarnas ursprung och är praxis inom unionen. Det motsatta synsätt som klaganden har förespråkat skulle leda till en lätt legalisering av avelsanläggningar som anskaffats på grundval av exemplar som har hämtats från naturen. De skulle lätt kunna användas för inrättande av avelsanläggningar för djur som i framtida generationer utan hinder skulle kunna bli föremål för handel. När det gäller syftet med CITES-konventionen har motparten visserligen medgett vissa fördelar med legala avelsanläggningar (med hjälp av dessa minskar trycket på att hämta exemplar från naturen), men det måste här röra sig om lagligen inrättade avelsanläggningar. När det gäller äganderätten har motparten påpekat att det inte rör sig om ett grundläggande problem och har inte bestritt slutsatsen att äganderätten till de mor- och farföräldrar och de papegojor som klagandens begäran avser är laglig. Klagandens äganderätt förblir som sådan intakt och begränsas endast genom villkor.

[orig. s. 4] II. De unionsrättsliga och nationella bestämmelser som är tillämpliga i förevarande fall

[10] De grundläggande principerna för miljöskydd i Europeiska unionen regleras i primärrätten. Enligt artikel 191.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska unionens miljöpolitik syfta till en hög skyddsnivå med beaktande av de olikartade förhållandena inom unionens olika regioner. Den ska bygga på försiktighetsprincipen och på principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren ska betala.”

[11] I unionsrätten upprepas emellertid reglerna för handel med utrotningshotade arter i CITES-konventionen. De grundläggande principerna i CITES-konventionen har införlivats genom rådets förordning (EG) nr 338/97 (nedan även kallad **förordningen om skyddet av arter av vilda djur och växter**). Enligt artikel 8.1 i denna förordning är handel med de djur som anges i bilaga A förbjuden (enligt artikel 3.1 i denna förordning motsvarar bilaga A till denna förordning bilaga I till CITES-konventionen). Sådana djur är även papegojor av arten *Anodorhynchus*.

[12] Detta förbud är emellertid inte absolut och undantag kan medges av något av de skäl som anges i artikel 8.3 i förordningen om skyddet av arter av vilda djur och växter. Inom ramen för de frågor som ställts är det undantag som föreskrivs i led d i nämnda förordning avgörande.

”3. I enlighet med kraven i annan gemenskapslagstiftning kan undantag från de förbud som anges i punkt 1 i enskilda fall medges under förutsättning att ett intyg om detta utfärdas av den administrativa myndigheten i den medlemsstat där exemplaren finns då exemplaren

...

d) är av en djurart och är exemplar som fötts och fötts upp i fångenskap eller är av en växtart och är exemplar som förökats artificiellt, eller en del eller ett derivat av ett sådant [exemplar] ...”

[13] Närmare villkor för beviljande av dessa undantag fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 om närmare föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 (nedan kallad **genomförandeförordningen**). Beviljande av undantag i enlighet med artikel 8. 3 förordningen om skyddet av arter av vilda djur och växter konkretiseras i artikel 59.2 i genomförandeförordningen:

”2. Undantag för de exemplar som avses i artikel 8.3 d i förordning (EG) nr 338/97 skall medges endast om den sökande på ett tillfredsställande sätt har visat för den behöriga administrativa myndigheten, sedan den senare samrått med en behörig vetenskaplig myndighet, att de villkor som anges i artikel 48 i den här förordningen har uppfyllts och att de berörda exemplaren är födda och uppvuxna i fångenskap eller artificiellt förökade i enlighet med artiklarna 54, 55 och 56 i den här förordningen.”

[14] Mot bakgrund av ovannämnda bestämmelse är i förevarande fall även i synnerhet artikel 54 i genomförandeförordningen tillämplig (artikel 48 innehåller endast allmänna bestämmelser om intyg om undantag, och enligt artikel 55 får myndigheterna kontrollera ett exemplars härstamning genom analys av dess vävnader och artikel 56 avser växter), särskilt artikel 54.2, med avseende på vilken de tjeckiska administrativa myndigheterna anser att de inte övertygats om att de villkor som anges i den artikeln är uppfyllda:

”Artikel 54

Exemplar av djurarter födda och uppvuxna i fångenskap

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 55 skall ett exemplar av en djurart anses vara fött och uppvuxet i fångenskap endast om en behörig administrativ myndighet efter samråd med en behörig vetenskaplig myndighet i den berörda medlemsstaten är övertygad om att följande kriterier är uppfyllda:

1) exemplaret är, eller härrör från, avkomma som är född eller på annat sätt framställd i en kontrollerad miljö av någon av följande:

a) Av föräldrar som parat sig eller på annat sätt överfört gameter i en kontrollerad miljö – vid sexuell fortplantning

b) Av föräldrar som hållits i en kontrollerad miljö när avkomman började utvecklas – vid asexuell fortplantning.

[orig. s. 5] 2) Avelsbeståndet anskaffades i enlighet med på förvärvsdagen tillämplig lagstiftning och på ett sätt som inte inverkat menligt på de berörda arternas överlevnad i vilt tillstånd.

3) Avelsbeståndet kan bibehållas utan tillförsel av vilda exemplar, bortsett från tillfälliga tillskott i enlighet med tillämplig lagstiftning och på ett sätt som inte inverkar menligt på den berörda artens överlevnad i vilt tillstånd, av djur, ägg och gameter endast avsedda för ett eller flera av följande ändamål:

a) för att förhindra skadlig inavel, varvid storleken på dessa tillskott bestäms av behovet av nytt genetiskt material,

b) för att ta vara på djur som konfiskerats i enlighet med artikel 16.3 i förordning (EG) nr 338/97,

c) i undantagsfall för användning som avelsbestånd.

4) Avelsbeståndet har redan producerat andra generationens eller följande generationers avkomma (F2, F3 osv.) i kontrollerad miljö eller förvaltas på ett sätt som bevisligen kan leda till produktion av andra generationens avkomma i kontrollerad miljö.

[15] Definitionen av avelsbestånd återfinns i artikel 1.3 i genomförandeförordningen och har följande lydelse ”*avelsbestånd: alla djur som används för fortplantningsändamål hos en uppfödare.*”

[16] Den nationella lagstiftningen har endast en begränsad tillämpning i förevarande fall och fastställer framför allt vilka administrativa myndigheter som ska tillämpa den ovan beskrivna unionsrätten. Dessa myndigheter fastställs i zákon č. 100/2004 Sb., o obchodování s ohroženými druhy (lag nr 100/2004 om handel med utrotningshotade arter). Enligt artikel 3.3 i denna lag har Krajský úřad

(den regionala myndigheten, Republiken Tjeckien) rollen som administrativ myndighet för beviljande av undantag från förbudet mot att bedriva viss affärsverksamhet [med utrotningshotade arter]. Enligt artikel 27 i denna lag har Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (Republiken Tjeckiens myndighet för skydd av miljö och landskap i Republiken Tjeckien), som är en organisatorisk enhet i Republiken Tjeckien som utses av Ministerstvo životního prostředí (miljöministeriet), rollen som vetenskaplig myndighet i den mening som avses i ovannämnda förordningar och CITES-konventionen i Republiken Tjeckien. Krajský úřad (den regionala myndigheten) har således agerat som en sådan administrativ myndighet som beskrivs i föregående avsnitt och har, på grundval av den ståndpunkt som företräds av Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (Republiken Tjeckiens myndighet för skydd av miljö och landskap), fattat ett förvaltningsbeslut i första instans. I enlighet med de allmänna principer som gäller för det tjeckiska förvaltningsförfarandet kan detta förvaltningsbeslut överklagas till Ministerstvo životního prostředí (miljöministeriet) som har agerat i egenskap av överprövande förvaltningsinstans och för de administrativa myndigheternas räkning vid förvaltningsdomstolarna.

III. Prövning av tolkningsfrågorna

[17] Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) slog vid prövningen av överklagandet fast att målet i huvudsak avser tolkningen av unionsrätten, att det hittills inte finns någon praxis från EU-domstolen på området och att det inte rör sig om en fråga som kan besvaras tydligt med tillämpning av en kontextuell tolkning av unionsrätten för att det inte ska återstå rimligt tvivel om denna tolkning (se EU-domstolens dom av den 6 oktober 1982, CEEFIT, C-283/81, EU:C:1982:335). Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) är således skyldig att ställa en tolkningsfråga till EU-domstolen i enlighet med artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

[18] Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) har inledningsvis påpekat att det inte råder oenighet mellan parterna [i målet] angående vare sig det problematiska ursprunget hos generationen av mor- och farföräldrar, eller födseln av föräldrparet år 2000, redan i fångenskap i Republiken Tjeckien, och avseende klagandens lagliga övertagande av detta. Enligt motparten ”belastar” emellertid det problematiska ursprunget hos mor- och farföräldrparet följande generationer, eftersom detta ”stigma” enligt klaganden upplöstes vid tidpunkten för övertagandet [av exemplaren] av dess egna avelsanläggning. För det andra har klaganden varken bestritt den rättsliga bedömningen att mor- och farföräldrparet omfattas av CITES-konventionen och tillhörande bestämmelser, eller de negativa effekterna av att dessa bestämmelser tillämpas på mor- och farföräldrparet. Klaganden anser emellertid att dessa effekter inte kan överföras på klagandens exemplar, och detta av två huvudsakliga skäl. Det första avser tolkningen av begreppet avelsbestånd, i vilken enligt klaganden endast exemplar som hör till detta ingår, vilket innebär att de administrativa myndigheterna överhuvudtaget inte borde ha beaktat mor- och farföräldrparets ursprung. Det andra skälet avser klagandens berättigade förväntningar. Klaganden förvärvade exemplaren på ett

korrekt sätt [orig. s. 6] och hyste själv vid förvärvet av papegojorna inte några tvivel om mor- och farföräldrparets ursprung, eftersom detta hade återlämnats till den dåvarande ägaren på grundval av ett domstolsavgörande.

[19] Tolkningen av begreppet avelsbestånd har föranlett Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) att ställa den första tolkningsfrågan. Klagandens argumentation grundar sig på en bokstavstolkning av artikel 1.3 i genomförandeförordningen, enligt vilken det rör sig om alla exemplar som används för fortplantningsändamål hos en uppfödare. Motparten har däremot hänvisat till det allmänna förbudet mot handel med dessa papegojor och negativa verkningar i form av en lätt legalisering av avelsbestånd som anskaffats med användning av exemplar som förvärvats på ett tvivelaktigt sätt (det skulle vara tillräckligt att "bryta" gränsen genom att överföra avkomman). Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) anser att definitionen av avelsbestånd är relativt tydlig och ansluter sig i detta skede snarare till klagandens ståndpunkt. För det andra har den hänskjutande domstolen inte överskattat betydelsen av definitionen av avelsbestånd (se i detta avseende bedömningen av de övriga tolkningsfrågorna nedan). I detta sammanhang ska uppbyggnaden av de olika tolkningsfrågorna framhållas. Om EU-domstolen skulle anta en vidare definition av begreppet avelsbestånd och anse det omfatta mor- och föräldrparet med "tvivelaktigt" ursprung, förlorar den andra frågan sin relevans. Samtidigt innebär inte ett sådant svar att den tredje frågan blir mindre relevant. ...

[20] Om EU-domstolen däremot skulle anta en snävare variant av tolkningen av begreppet avelsbestånd och inte skulle anse att mor- och farföräldrparet omfattas av detta begrepp, ska den andra tolkningsfrågan besvaras. På grundval av den vetenskapliga myndighetens yttrande avtog de administrativa myndigheterna klagandens ansökan om undantag med hänvisning till artikel 54.2 i genomförandeförordningen, enligt vilken "anskaffandet" av avelsbeståndet skulle undersökas. Klaganden förbinder anskaffandet med förvärv av exemplar av föräldrgenerationen, vilket skedde i enlighet med kraven i artikel 54.2 i genomförandeförordningen (i enlighet med lag och på ett sätt som inte inverkat menligt på de berörda arternas överlevnad i vilt tillstånd). Motparten har inte bestritt att klaganden förvärvade föräldrparet på ett korrekt sätt. Enligt motparten ska begreppet "anskaffande" emellertid anknytas till början av avelslinjen.

[21] Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) har här noterat två tolkningsmöjligheter. För det första kan begreppet "anskaffande" av avelsbestånd tolkas med hänsyn till den omständigheten att det förknippas med undersökningen av förfaderlinjen för de papegojor som klagandens ansökan avser. Denna tolkning skulle säkerligen även kunna gälla vid antagandet av en mer komplex tolkning, eftersom den lättare förhindrar legalisering av "tvivelaktiga" avelsanläggningar genom en (till exempel fiktiv) överföring – det vill säga en situation där uppfödaren överlämnat exemplar till en annan person som skulle sköta fortplantningen av framtida generationer (faktiskt eller helt enkelt skulle agera som en "fiktiv" ägare), och därmed skulle stigmat vad gäller ursprunget för dessa exemplar upplösas. En sådan tolkning skulle för det andra däremot kunna strida

mot gällande bestämmelser. I unionen är det för närvarande inte möjligt att på ett korrekt sätt förvärva de exemplar av djur som anges i bilaga A till förordningen om skyddet av arter av vilda djur och växter utan att ha beviljats undantag. En ”skenbar” överföring är följaktligen inte möjlig i unionen, eftersom ett undantag inte skulle ha beviljats i ett sådant fall. Undersökningen av början av avelslinjen har således ingen praktisk betydelse i unionen, och ur systematisk synvinkel är det snarare lämpligt att ansluta sig till den tolkning som enbart sammankopplar ”anskaffandet” med en konkret avelsanläggning. Ett sådant synsätt skulle utan tvekan underlätta hanteringen av atypiska situationer, såsom den i förevarande fall. Klaganden förvärvade papegojorna lagligen under tiden före Republiken Tjeckiens anslutning till unionen, då det inte var nödvändigt att erhålla undantag för att förvärva exemplar i landet och hade således berättigade förväntningar som skulle åsidosättas genom en annan tolkning. Om den första tolkningen godtogs, vore det dessutom lämpligt att överväga hur långt bak i tiden anskaffade avelsbestånd ska undersökas, vilket till och med skulle kunna innebära realistiska krav för ägare av skyddade djur. I förevarande fall rör det sig när allt kommer omkring om en situation där det olagliga förvärvet av mor- och farföräldrparet sannolikt ägde rum mer än 20 år innan de exemplar som är föremål för bedömning föddes och mor- och farföräldrparet följaktligen innehades lagenligt.

[22] Den tredje tolkningsfrågan avser frågan huruvida det är möjligt att pröva eventuella individuella omständigheter och, i förekommande fall, vilken typ. Klaganden och de administrativa myndigheterna är inte oense om att det i förevarande fall inte har skett någon ”skenbar” överföring [av exemplar] och att förvärvet av föräldrparet år 2000 var lagenligt. Det ska i detta sammanhang erinras om att trots att CITES-konventionen [orig. s. 7], som införlivades med nationell rätt genom zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů (lag nr 16/1997 om villkoren för import och export av hotade arter), gällde vid den tidpunkten i Republiken Tjeckien, krävdes inte enligt denna lag att intyg utfärdades i enlighet med CITES-konventionen vid nationella överföringar [av exemplar]. I ett sådant fall ägde ”endast” en offentlig kontroll av exemplaren och deras registrering rum. Denna nationella lagstiftning var förenlig med CITES-konventionen, som framför allt syftar till att reglera internationell handel. Enligt artikel XIV i CITES-konventionen är det emellertid tillåtet för parterna att anta strängare bestämmelser, vilket framgår av de strängare bestämmelserna inom unionen, enligt vilka det krävs att ett intyg utfärdas även vid överföring inom unionen och den berörda medlemsstaten. Denna lagstiftning är emellertid tillämplig i Republiken Tjeckien sedan Tjeckien anslöt sig till unionen den 1 maj 2004, medan överföringen av föräldrparet ägde rum år 2000.

[23] Sedan år 2000 kunde klaganden således ha berättigade förväntningar på att den skulle kunna bedriva handel med eventuell avkomma, åtminstone i Tjeckien, men säkerligen även på internationell nivå (myndighetens tidigare synsätt väckte inte tvivel om huruvida ett undantag kunde beviljas med stöd av CITES-konventionen vad gäller avkomman). Av avgörande betydelse i detta avseende är även att mor- och farföräldrparet återlämnades till den tidigare innehavaren år 1996, med stöd av ett avgörande från förvaltningsdomstolen. Klaganden har

dessutom understrukit att dess avelsanläggning har positiva effekter på miljön. Enligt klaganden skulle försäljningen på marknaden av exemplar som växt upp i fångenskap minska efterfrågan på olagliga inköp av exemplar som fångats i vilt tillstånd. Klaganden har anfört det allmänna förbud mot handel med djur som hör till ovannämnda art som följer av artikel 8.1 i förordningen om skyddet av arter av vilda djur och växter och behovet av att bestämmelserna tolkas restriktivt.

[24] Om undantag inte medges ska hänsyn även tas till skyddet för äganderätten i enlighet med artikel 17 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Bland de rättigheter som omfattas av äganderätten har klaganden praktiskt taget endast rätt att inneha papegojor. Klaganden kan även inneha deras avkomma, men kan inte ens förfoga över dem enligt lag. Det råder slutligen ingen oenighet mellan klaganden och de administrativa myndigheterna vad gäller dessa allvarliga rättsverkningar av att undantag inte medges. Klaganden anser emellertid att dessa är alltför stränga mot bakgrund av de särskilda omständigheter som beskrivits ovan och att hänsyn bör tas till dessa omständigheter samt till den minskade efterfrågan på papegojor från naturen som ”saluföringen” av klagandens papegojor skulle leda till. Motparten anser däremot att lagstiftningens allvarliga verkningar för klaganden är följden av att de berörda bestämmelserna fungerar väl.

...

ARBETSDOKUMENT